

- 15.6. 1926** Forstander **Alfred Povlsen**, Ryslinge højskole, talte om sange, der betyder noget – herunder at vi ikke har nogen dansk nationalsang. "Rokken går" giver minder om barndommen, og gode sange handler om hjemmet. Lad os gøre "I Danmark er jeg født" til nationalsang.
- Forstander **Jens Rosenkjær**, Roskilde højskole, talte om de to "verdener" land og by, som er forskellige, men der skal ikke sættes skel mellem dem. Byen har tidligere tiltrukket folk, men nu er det ved at vende. Byen har mange skjulte værdier, men også overfladeskum, som flagrer mod landet. Folk på landet bør værne om det enkle liv, hjemstavnsminderne, bondekulturen, sangene og dansene.
- Pastor **H. T. Axelsen-Drejer**, Pedersborg, tog udgangspunkt i Svend Langes "De første kampe" om mændene i 1870-erne, herunder brødrene Brandes. Georg Brandes havde rige evner, men var uden livsindhold og følte sig forstødt og tilsidesat.
- 15.6. 1927** Pastor **Jersin**, Herlufmagle, talte om Jørgen Marinus Svendsen, som var præst og forstander for Jelling seminarium. Han var også præst i hjemmene og god til at skelne mellem det ægte og forlorte. Han bragte solskin med sig, var ungdommens mand; han havde en dyb, rig og stærk grøde over livet.
- Pastor **Lundby**, Vemmelev, talte om det bedste ord på denne jord: Hjem. Man skal finde sit hjem (spare op), det skal ordnes og have ærlighed og sandhed, opvarmes med kærlighed, oplyses med glæde og holde de unge til hjemmet. Flid er frisk luft for hjemmet.
- Forstander **Jens Marinus Jensen**, Brøderup højskole, talte om den tyske filosof og forretningsmand Walter von Rathenau, som efter krigen blev minister og kort efter myrdet. Rathenaus far havde grundlagt AEG og givet sønnen en streng opdragelse. Han "voksede op indefra" og blev en idealist, der keredede sig om det indre liv.
- 15.6. 1928** Forstander **Holger Begtrup**, Frederiksborg højskole, talte om en nyfortolkning af teksten på Jellingestenene, så Thyra kun er Gorms kone. Men vi fastholder hende i folkesagnet, som angiver datidens måde at tænke på. Valdemarsdag er også blevet Genforeningsdag for Sønderjylland, og de sønderjyske hjem har kæmpet en brav kamp uden offentlig støtte.
- Professor **Vilhelm Andersen**, København: Når naturen i én bliver sig bevidst, kaldes det kultur – det er ikke det samme som civilisation, der atter er noget internationalt, noget folkeligt. Teknikkens udvikling minder om troldkarlens dreng, som rider på et kosteskaf, men ikke kan komme ned igen. Herefter oplæste han "Svinedrengen" og talte om symbolikkerne heri: Rosen og nattergalen har Vorherre gjort; rosen er sommeren, blomsten af året, som har sat sit præg på folket ved kildemarkederne og majfesterne – mens nattergalen er sangen.
- Pastor **Lund-Sørensen** (intet referat i avisen).
- 15.6. 1929** Pastor **H. T. Axelsen-Drejer**, Pedersborg, talte ud fra Ibsens "Peer Gynt" om, at der er en gudsbestemmelse for hvert menneske, og gudsmærket skal på oanden og i hjertet. Forældre må fortælle børnene om det bedste, de har oplevet, så børnene får præg af ånd og de får noget at elske. Lad dem komme på højskole, så de får en dejlig gave for resten af livet.
- Censor **P. A. Rosenberg**, København, talte om landets ulykkelige tid 1812-1829, hvor romantikken og realismen blev til. Oehlenschläger og Chr. Winther i romantikken manede valdemartiden frem til folkelig dåd, hvilket Grundtvig blev grebet af og vender sig fra fortid til nutid. Realismen blev skabt af mange, før Brandes tog over.
- Forstander **Lars Bækholm**, Ollerup folkehøjskole, talte om fædrelandssange. "Kong Christian" er et stridens æble og i realiteten en opsang til den jævne befolkning. Grundtvigs "Fædreland ved den bølgede strand" blev skrevet til soldaterne i 1848, herunder hans egne 2 sønner. Åkjærs "Som dybest brønd" fra 1916 taler om, at det danske folk hygger sig, mens verden brænder.
- 15.6. 1930** Landstingsmand **Jørgen Valdemar Christensen**, Ringsted, talte om sjællænderen og hans ejendommeligheder – fortalt i anekdoteform. En gang satte sjællænderne sig i bevægelse for at fange hertugen af Augustenborg, men fandt ikke denne forræder på Gisselfeld, Rosenfeldt eller Fakse kro. Sjællands historie er også store dramaer som slaget ved Næstved, som har præget eftertiden og dens personer. En sjællandsk ejendommelig er den knappe, men træffende ytringsform, som taleren mestrede.
- Provst **N. P. Alsbo**, Højrup, talte om det, der bandt den enkelte til sit land og folk, hvilket især ses, når digtere og forfattere er udenlands og længes hjem. Der er vort flag, sprog, natur, fædrelandskærlighed, kirke foruden det, der bor inderst i os – vi har et sted med fred, hvor vi er hjemme og som er vort hjertes hjem.

15.6.1926

Sydsjællands Folkemøder.
Mødet i Mogenstrup
 Lørdag den 5. Juni begynder Kl. 2 1/2.
 Talerne: Højskoleforstander H. B. eg t r u p, Seminarieforstander Stig Bredstrup og Pastor Hansen, Tølløse.

Mødet paa Slotsruinen i Vordingborg
 Valdemarsdagen den 15. Juni begynder Kl. 3.
 Talerne: Højskoleforstanderne Alfred Poulsen og Rosenkjær og Pastor Axelsen-Drejer.
 Adgang 75 Øre.

Dam, Brøderup. Meinertsen, Mern. Arnholtz, Næstved.
 Poul Andersen, Ambæk. Andreassen, Næstved.
 J. Bendtsen, Bonderup. P. Christensen, Skibbinge.
 L. P. Frandsen, Næstved. Halse, Vordingborg.
 J. Hansen, Abbednæs. Martin Hansen, Kyse.
 Rs. Hansen, Uglede. Jørgensen, Præst, Kallehave.
 P. Jørgensen, Trælløse. A. Larsen, Lundby. J. P. Larsen, Ring.
 J. P. Larsen, L. Næstved. H. Larsen, Østergaard, Ørslev.
 J. Madsen, Baarse. M. A. Madsen, Nedervindinge.
 Nielsen, Lærer, Hyllinge. Nielsen, Lærer, Menstrup.
 H. P. Nielsen, Kærebækstorp. Karl Nielsen, Rislev.
 Ole Fr. Olsen, Blangslev. Petersen, Redaktør, Præstø.
 Rs. Petersen, Busebjerg. Rs. Petersen, Sipperup.
 Gdr. Chr. Olsen, Rødstofte. Gdr. A. P. Jacobsen, Julebæk.
 Gdr. H. P. Bendtsen, Kalby. Gdr. A. Jacobsen, Eskildstrup.
 Gdr. H. P. Hansen, Engelstrup. Smed P. Petersen, Snertinge.

Næstved Tidende den 31.5.1926

Taler 1: Forstander **Alfred Povlsen**, Ryslinge højskole
http://www.denstoredanske.dk/Danmarks_geografi_og_historie/Danmarks_historie/Danmark_1849-1945/Alfred_Povlsen

Taler 2: Forstander **Jens Rosenkjær**, Roskilde højskole
http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Uddannelse_og_undervisning/H%C3%B8jskolel%C3%A6rer/Jens_Rosenkj%C3%A6r

Taler 3: Pastor **H. T. Axelsen-Drejer**, Pedersborg

2100 betalende voksne deltagere a' 0,75 kr.

Alfred Povlsen

Jens Rosenkjær

Næstved Tidende den 16.6.1926:

Valdemarsmødet paa Vordingborg Slotsruin.

—

Stor Tilslutning. — Tre gode Taler.

Vordingborg.
 Valdemarsdagen oprandt med Regn, saa det saa ikke saa godt ud for det store Valdemarsmøde. Men paa Formiddagen begyndte Luften imidlertid at klare noget, og i Eftermiddagens Løb brød Solen frem. Mødet, som holdtes paa den skønne Plads — den saakaldte „Saras Have“ — paa Slotsruinen, var dermed sikret.

Der var mødt en stor Forsamling, vel ca. 1000 Mennesker.

Mødet begyndte ved 3 1/2-Tiden og sluttede ved 8-Tiden, efter at der havde været en Spisepause efter de to første Foredrag.

Pladsen var pyntet med Flag, og i Byen vajede Flagalleen samt Flag fra Bygningerne.

Før og efter Talerne musicerede Christoffersens Orkester.

Forstander H a l s e indledede i Formandens Fraværelse med en Velkomsthilsen. Jeg vil ønske, at vi maa faa en festlig Stund sammen. Vore Folkemøders Indhold skal være det, som vi er fælles om. De 99 pCt. har vi fælles. Om den ene Procent er det, at der strides.

Vi er fælles om vort Sprog og om Kærligheden til vort Fædreland. Danmark er et vidunderligt velbygget Land, og det er det blevet gennem Tusinde Aar. Danmark har en Befolkning, som er lykkeligere end mange andre Landes Befolkning. Alt dette fælles har vi et Symbol for. Det er vort Flag. Flaget bør vi hædre, og det er godt, at vi har faaet en Festdag for Flaget.

Jeg vil ogsaa haabe, at Mødet i Dag maa styrke Fællesskabets Aand.

Taleren sluttede med et Leve for Flaget!

Højskoleforstander Alfred Poulsen, Ryslinge.

Der er Sange, vi betegner som Nationalsange; det er der nogle Lande, der har. Ved Nationalsange forstaar vi Sange, hvorom vi alle kan smiles. Nogle Nationalsange, som den franske og tyske, er bloddryppende. En Nationalsang, som vi alle opfatter som saadan, har vi ikke, derimod har vi saa mange andre Sange, som er gode. „I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme“. Det er en ypperlig Sang. I Danmark har vi hjemme. Det er vi knyttet til.

I 1905 var jeg i Oslo, da Norge bestemte, at det vilde være sig selv. Kirkerne var fyldte. Vi samledes derefter ved Stortingets Plads, og da lød Sangen „Ja, vi elsker dette Landet“.

Da de kom til sidste Vers, blottedes alle Hovederne og deri bevidnedes, at alle hørte sammen. Jeg besøgte Bjørnson. Denne Sang har vel ogsaa baaret henmod den store Dag? Bjørnson sagde: Det bedste ved denne Nationalsang er, at den nævner Fader og Moder. Det er de Ord, der bærer Landet. Det — Hjemmet, som de to bygger — er Landet.

Vi skal skønne paa, at vi har faaet i vor Tid disse Hjemmets Sange.

En af de Sange, som er blevet til for ikke længe siden, er den Sang, der fortæller om Digterens fattige Hjem. Han fortæller, hvad der foregaar i en Bondestue. Rokken gaar. Far har røgget Kvæget, Moder lærte mig at stove. Der røres i den Sang ved alle de Oplevelser, vi har haft i vort Barndomshjem, og det er den bedste Opdragelse for os gennem hele Livet. Og det bidrager til at opdrage vort Væsen. Jeg

siger til de unge: Hold fast ved alle de Stemninger og Oplevelser, I har fra jert Hjem. Igennem disse Oplevelser optugtes vi til at elske vort Folk, og vi faar den rette Folkefølelse.

Den danske Opdragelse bestaar i, at vi lærer de unge at fordybe sig i Folkets indre Liv, dets Kaar og dets Skæbne, og det er derigennem, vi knyttes til Folket. Hvor der er Partier, maa der blive Stridigheder. Vi maa styrke de Baand, der knytter os sammen. Vi maa enes om de store Afgørelser. Et velopdraget Folk er et Folk, der i alle store Afgørelser kan mødes i Forstaaelse.

Et velopdraget Folk har intet at gøre med Klassehad eller Nationalhad.

De danske Folk vil vise, at det er et velopdraget Folk. Vi frygter ikke, at vi i kulturel Hen-

seende skal blive overløbet. Vi føler, at vi roligt kan træde ind i et Folkenes Forbund, der indvarsler en ny Tid. Vi er herved med til at hævde Retstanken i Stedet for Magttanken.

Vi har ikke Nationalsangen endnu, men vi har alligevel en Sang: Lærkens Sang.

Denne Fugl har noget at lære os. Den gaar bestandig ud i Verden, men den vender altid tilbage til Hjemmet, og den synger: „I Danmark er jeg født“. Lad os syng den Sang.

Musikken faldt ind, og Forsamlinger sang: „I Danmark er jeg født“.

Forstander Halse takkede for Foredraget.

Forstander, Magister Rosenkjær, Roskilde:

Jeg vil gerne sige noget til Dem om to Verdener indenfor vort Folk. Jeg vil tale om Land og By, men jeg vil ikke sætte Skel mellem de to Verdener, som er vidt forskellige.

I Mangfoldigheden og Forskeligheden er der en Rigdom, og mit Ønske er, at Bonden maa bevare sin Kultur, men lad os ikke glemme Byerne. Byerne har givet deres store Tilskud til Kulturens Fremskridt. Byen var det Sted, hvor Kirker først blev bygget. Ved Kirken rejstes Skolen sig, og Kunstens Skønhedsverden skabtes først i Byerne.

Byen voksede sig stor i Industrien og i Handel. Folket vandrede fra Land til By. De sugedes derind i Haabet om den højere Løn, men det var Blændværk, da Livsvilkaarene var langt dyrere dér end paa Landet.

Den store By gav ogsaa noget; den gav Plads og Mad til de mange. Den store, stærke By sejrede over os alle. Nu er Strømmen fra Land til By standset. Storbyen drager ikke mere; det er nu langt mere den fremmede Egn, hvor Jord ligger og ikke er opdyrket, der drager. Strømmen fra Byen udover Landet er blevet større.

I Storbyen er der rige Værdier, som ligger ligesom skjult. Overfladeskummet flagrer derimod ud over Landet.

Taleren havde talt med en Repræsentant for et fremmed Land, og denne havde paa en dansk Højskole set en Forsamling af Bønderpiger, der gik klædt som Pigerne i Byerne. Han vilde knap tro, at det var Bønderpiger. Som det er med Bønderpigerne, er det ogsaa med Mændene. De sorte Kraver er borte.

Storbyen med alt sit Væsen har sejret over os. I Hjemmet paa Landet findes de bløde Stole og Tæpper paa Gulvene.

Vi har taget det efter Storbyen.

Forts. ->

Byen med Butikken og Fabrikken skaber og finder sin egen Livsform og former sit Fritidsliv. En Præst har peget paa, at det vilde være heldigt at skabe en kristelig Variété, som har opad og ikke nedad. Vi herude paa Bondelandet overfører den store Bys Overfladeliv til Landet, og det trænger vi ikke til. Lad Landet bevare sig og sit.

Spiller „Scala“ en ny Melodi, saa spilles den 8 Dage efter i den yderste Krog i Jylland. Storbyen har sejret over Landet.

Storbyernes Fritidsforøjelse er kun Surrogater i Forhold til det sunde og friske Liv i vort Lands skønne Natur.

Hvis jeg skulde ønske noget for vort Folk, saa vil det være det, at vi herude, der har faaet den Lykke at faa dansk Jord, vil værne om det gamle, jævne og enkle Liv herude, værne om Hjemstavnsmindeerne, om gammel Bondekultur, gamle Sange og gamle Danse i Stedet for Surrogaterne.

Vi maa have Villie til at forstaa, at de derinde i Storbyerne har andre Kaar at leve under. Lad os forstaa dem og lad os mødes hver paa sin Vis i den Fællesfølelse at bygge vort Land. (Bifald).

Forstander Halse bragte Taleren en Tak for det vægtige Foredrag.

Efter en Times Pause samledes man atter paa Bestpladsen til det sidste Møde, der indledes med Sanger „Ej Skansen blot“, hvorefter

Pastor Akselsen-Drejer, Petersborg, talte.

Taleren tog sit Udgangspunkt fra Svend Langes Bog „De første Kampe“, i hvilken Forfatteren skildrede de Mænd, man har kaldt Halvfjerdsernes Mænd. Under andre Navne optræder Brødrene Brandes her som Hovedfigurer.

Sven Lange viser os Kæmpen Georg Brandes i al hans storladne Vildhed.

Vi ser, hvorledes Georg Brandes færdes inde i København. Brandes er en Mand med umaaelig store Evner, en Mand, der er i Færd med at vaagne op. Han føler selv, at han er Manden, der har faaet de store Evner; men Sven Lange viser i sin Bog, at han er Manden uden Livsindholdet. Brandes føler sig selv forstødt af alle og tilsidesat, fordi han var Jøde, men hans Venner, Julius Lange og Digteren Richardt, søger at hjælpe ham til at forstaa, at han er dansk. Ja, Richardt siger endog til Brandes, at han er Manden, der skal forløse den fangne danske Prinsesse, fordi han elsker hende. Men Livskaldet mangler hos Brandes,

og hvad nytter det saa at han er Manden, der har de store Evner.

Livskaldet maa til; det var det, der gav vore Fædre Kraft til at samle og værne vort Land. Da Dante gennem sin Bog „Den guddommelige Komædie“, gæster Helvede, da finder han en Del Mennesker, der pinses, fordi de var misfornøjede da de skulde være glade, ogsaa disse Mennesker havde manglet eller svigtet Livskaldet.

Det, der saa ofte møder os Præster, naar vi kommer ud til syge Mennesker er at der bliver sagt til os af de syge, at de kun har et Ønske: at blive raske, men naar de bliver raske, bliver der saa mange Ting, som melder sig, og som volder Uro.

Taleren sluttede med at drage Skikkelsen Martha frem af J. Anker Larsens Bog „Martha og Marie“. Martha er den ædle fine Kvindeskikkelse, der altid var i Pagt med sit Livskald, og som derfor levede sit Liv med Smil om Munden og tilsidst ogsaa kunde sove ind med Smil paa Læben. Kun naar vi bliver paa Barnestadiet og bliver i vort Kald, vinder vi gennem Lykken frem til Sejr.

Taleren hilstes med livligt Bifald.

Forstander Halse takkede saavel Taleren som de mange, der var mødt for at høre, og dermed sluttede Mødet, idet man sang: „Paa Sjølund's fagre Sletter“.

15.6.1927

Folkemødet i Mogenstrup
 begynder Søndag den 12. Juni, Kl. 2¹/₂.
 Talerne er: Redaktør Christensen, Ringsted, Forstander Grønvald Nielsen, Vestbirk, og Pastor Hammer, Tølløse

Folkemødet i Vordingborg
 Valdemarsdagen den 15. Juni begynder Kl. 3.
 Talerne er: Pastor Jersin, Herlufmagle, Forstander Jensen, Brøderup, og Pastor Lundby, Vemmelev.
 Adgang til Møderne betales med 75 Øre.
 Paa Indbydernes Vegne:
Emil Dam. Meinertsen.

Næstved Tidende den 7.6.1927

Taler 1: Pastor **Jersin**, HerlufmagleTaler 2: Forstander **Jens Marinus Jensen**, Brøderup højskoleTaler 3: Pastor **Lundby**, Vemmelev

855 betalende voksne deltagere a' 0,75 kr.

Næstved Tidende den 16.6.1927:

Valdemarsmødet paa Slotsruinen.**Vordingborg.**

Valdemarsdagen med sit traditionelle Møde paa Slotsruinen blev af Vordingborg By budt velkommen af en ren Flagfanfare, i hvilken Flagalléen havde taget Løvens Part.

Imidlertid blev Dagen ogsaa budt velkommen af en ubarmhertig Regn, der efter den skyede Himmel at dømme skulde blive Dagsregn. Saa galt gik det nu ikke, for henad Middag holdt Regnen inde, og Solen smilede ned over det regnmættede Land. Helt dominerende blev Solen ikke. Af og til trak en Sky hen over den, men det holdt tæt, og det var det vigtigste. Man havde allerede sikret sig Plads i Hotel „Tange"s Sal, men heldigvis kunde Mødet holdes i det fri og ogsaa derigennem bevare sin Karakter af et rigtigt Valdemarsmøde.

Alt i alt kan man dog sige, at Foraarets store Klagesang over det haabløse Vejr i Gaar blev beriget med et lille Suk, for nok var det tørt, men det var alligevel ret køligt, og det 2—3 Timer lange Ophold i Slotshaven, som Folket har døbt „Saras Have“, fyldte ikke Tilhørerne med Illusioner om Sommervarme.

Der var mødt 400—500 Tilhørere.

Der begyndtes med „Hvad Solskin er for det sorte Muld“, hvorefter Provst Meinertsen, Mern, indledede, idet han udtalte, at det var vanskeligt at samles her paa dette Sted uden at mindes Valdemarernes store Tid. Der er altid noget om, at det, der kan rejse Folk, der drikker af de dybe Kilder, det kan ogsaa have Betydning for en senere Tid med andre Forhold. Dette, at det er Folk med Personlighed, der gaar i Spidsen for vort Folk, er af det gode.

Absalon havde Sans for Oplysning, og han opofrede sig gerne for at søge Visdom, og dybest set var han en personlig Kristen. Det var en god Folkebund, Absalon boede i, og vi haaber, at denne gode Folkebund stadig er til Stede, ligesom vi haaber, at i kommende Tider maa dansk Aands- og Folkeliv gaa gode Kaar i Møde.

Pastor Jersin, Herlufmagle, var første Taler.

Blandt dem, der bragte den grundtvigske Lære og Oplysning frem i vort Folk var ogsaa Jørgen Marius Svendsen fra Jelling. Han var født 1816 i København. Allerede i Borgerdydskolen greb Grundtvigs Ord, at Livet samler sig i Daabens Naade, ham stærkt, og de var bærende for ham hele Livet igennem. Han var et Meneske, der var uforsagt, og frejdig gik han til sin Gerning. Under hans Ophold som Kateket i Ringkøbing fik hans rige Opdragerevne sit rigeste Udspring. Paa Grundtvigs anbefaling fik Svendsen Stillingen som Forstander og Præst i Jelling.

„Den banker dristigt paa, som godt Budskab bringer“ var Ordet for Svendsens første Prædiken i Jelling Kirke, og herefter begyndte det store Aandsliv i Jelling, og Folket strømmede til Kirken.

Han var ikke alene Præst i Kirken, men ogsaa i Hjemmene. Man var ikke vant til det den Gang, og det var, naar han kom, ligesom at Folk gravede i Konfirmationserindringerne for at kunne sige et fromt Ord, men Svendsen var en Mester i at hugge igennem det forlorne og uægte hos Meneskene.

Som Seminarieforsander bragte han Solskinnet med sig, for han var Ungdommens Mand, og der var en dyb, rig og stærk Grøde over hans Liv. Var han ikke vittig, var han altid tilgængelig for Munterhed.

Der var en festlig Tid i Svendsens Liv, nemlig Tiden mellem de to Krige, hvor Folket gerne samledes blot for at synge en Fædrelandssang. Det var ikke sjældent,

at Kongen besøgte Jelling. Det var ved en saadan Lejlighed, at Svendsen holdt sin berømte Tale til Kong Frederik, hvor han sagde Du til Kongen og talte, saa Taa- rerne randt Kongen ned ad Kin- derne.

Taleren gengav herefter nogle morsomme Oplevelser fra Kon- gens Besøg paa Jelling og slutte- de med at udtale Ønsket om, at der maa findes mange Lærere og Præster, der som Svendsen øste af de rige Kilder af Guds Naade.

Pastor Lundby, Vemmelev:

Hvilket Ord er det bedste her paa Jorden? En vilde maaske sige: Frihed, en anden: Sandhed, og andre maaske: Kærlighed, men jeg vil standse ved Ordet H j e m, og saa er det lige meget, hvor vi kommer hen i Verden. Hjemmet er det Sted, hvor der er tænkt de rene Tanker, bedt de mest brændende Bønner, og det Sted, der har de rigeste Minder for os. Det er Hjemmene, der bestemmer, hvorledes Livet skal le- ves hos os.

Det gælder at finde Hjemmet, at ordne Hjemmet og at værne Hjemmet.

For at finde Hjemmet skal der Sparsommelighed til, men er det Sparsommelighed, der præger vo- re unge? Ja, maaske Pigernes Kjoler, hvad Længden angaar!

Alle er enige om, at Hjemmet er Nationens faste Grundvold.

Russerne siger: Langt fra Hjemmet er nær ved Sorg. Unge- rne siger: Den korteste Vej til Lykken, det er Vejen hjem. Det engelske Ord siger: Mit Hjem er min Fæstning.

Har man endelig faaet sit Hjem, skal det ordnes, og det er maaske ligesaa svært som at fin- de det. Grundvolden for et Hjem er Ærlighed og Sandhed, og der skal være Orden.

Hvorledes skal et Hjem opvar- mes? Det skal ske med Kærlig- hed, for hvor den er til Huse, er der altid godt at være. Hvormed skal et Hjem oplyses? Det skal oplyses med Glæde, og det skal holde de unge til Hjemmet. Hvad er den friske Luft i Hjemmet? Det er Fliden, for det er bedst for os at være optaget af Arbejde. For det sjette skal der over Hjem- met hvælve sig en Himmel i Tro paa den levende Gud.

Jo mere en Ting er værd, des mere skal den værnes, thi des flere Fjender har den. Vanen er Hjemmets værste Fjende.

Om Hjemmet, Ægteskabet og Kristendommen skal der værnes, for det betinger vort Folks Frem- tid.

Der kommer en Dag, hvor man bæres ud af Hjemmets Dør, og saa er Spørgsmaalet, om der er et Hjem, vi kan drage til.

Ja, at finde, ordne og værne Hjemmet, det skaber vort Folk en lys og lykkelig Fremtid.

„Om Glæder end betegned' —“

Herefter holdtes en Times Pav- se.

*

Højskoleforstander J. M. Jensen, Brøderup,

holdt ved 6-Tiden Foredrag om den tyske Filosof og Forretnings- mand Walter von Rathenau.

Den største Læremester er Li- vet. Vi opdrages gennem Livets Oplevelser. Menneskeslægten op- drages gennem Tidens Oplevelser baade ved dens Blomstringstider og ved stærke Modgangstider.

Jeg vil gerne i Dag skildre en Mand, som lærte af Livet, og som forstod sin Tid.

Walter von Rathenau blev født i 1867. Han tog Doktorgraden i Naturvidenskab, og han opdrog

sig selv til at blive en af Industri- ens Herrer. Han rejste ud i Ver- den og lærte deraf, og da han kom hjem, overtog han efter Opfor- dring Ledelsen af sin Faders sto- re Foretagende, Allgemeine Elek- tricitäts Gesellschaft, der beskæf- tige 70,000 Mand.

Rathenau var ikke alene den praktiske Forretningsleder og det praktiske Livs Mand, men han skrev ogsaa en Mængde Skrifte af filosofisk Indhold og sagde sande og dybe Ord over vor Tids Mennesker.

Da Krigen udbrød i 1914, var han en af de politisk førende Mænd i Tyskland. Han var klar over, at det vilde blive en lang Krig, og at Tyskland vilde tabe, og at det var retfærdigt, at Tysk- land tabte.

En af de første Dage af Krigen meldte han sig hos Krigsministe- ren og spurgte, hvad der savne- des ved en 7-Aars Krig. Rathenau blev nu sat til Leder for Forsyn- ningen og Fordelingen af Raa- stoffer i Tyskland. Han købte op, og vidste godt, at han gav for me- get for Varerne, men det var nød- vendigt.

Efter Krigens Afslutning skrev han en Mængde Bøger. Han kriti- serer Kejseren, og han kritiserer Socialdemokraterne. Aarsagen til Krigen var ikke Kejseren, men mere de 300, der omgav ham.

Skylden for Krigen, siger han, ligger hos den europæiske Sam- vittighed. Der var en Skade i Fol- kesamvittigheden.

Gang paa Gang var der Tale om Rathenau som Minister, men det blev stadig ikke til noget. Ende- lig, da der skulde oprettes et Gen- opbygningsministerium, var han selvskreven til at tage en Plads i Ministeriet. Han deltog i Konfe- rencen i Genua om Europas Gen- oprejsning.

I næste Uge er det 5 Aar, siden Rathenau kørte ind til sit Mini- sterium i Berlin. En anden Bil kørte hen ved Siden af hans, og fra denne kastedes Bomber og Granater ind i hans Vogn. Han døde straks. Det var nogle unge Nationalister, som var forblinde- de. Rathenau stod som Repræsen- tant for et nyt Tyskland, og der- for vilde man ham til Livs.

Skal vi finde vor Plads, saa skal vi lytte til Tidens Røster. En af de Ting, der trænges til, er, at Men- neske mødes med Menneske, Folk med Folk. I ethvert Menneske maa vi se et Medmenneske.

Taleren sluttede med at udtale Ønske om, at Folket maatte naa frem til rigere og lysere Tider.

*

Provst Meiner t sen bragte paa Forsamlingens Vegne en Tak til de 3 Talere.

„Der er et yndigt Land“ blev sunget staaende af den store Forsamling.

Provst Meiner t sen bragte en Tak til Forsamlingen og udtal- te, at til næste Aar tager vi vore Naboer med.

15.6.1928

Folkemødet i Mogenstrup

begynder **Tirsdag den 5. Juni**, Kl. 2 1/2. Foredrag: Forstander Povl Hansen, Vallekilde, Forstander Stig Bredstrup, Jonstrup, og Pastor Hammer fra Tølløse.

Folkemødet i Vordingborg

Valdemarsdagen den 15. Juni begynder Kl. 3. Talerne: Forstander H. Begtrup, Professor Vilh. Andersen og Pastor Lund-Sørensen.

Adgang til Møderne betales med 75 Øre.

Paa Indbydernes Vegne:

Emil Dam. **Meinertsen.**

Næstved Tidende den 31.5.1928

503 betalende voksne deltagere a' 0,75 kr.

Næstved Tidende den 16.6.1928:

Valdemarsmødet i Vordingborg.

Ikke begunstiget af Vejret, men i høj Grad af Talerne.

Valdemarsdagens Gæster blev budt velkommen til Bys med en ren Flagfanfare, hvori Flagalléen havde taget Løvens Part.

Vejret var ikke ideelt, men var det egentlig værre, end vi efterhaanden er blevet vant til i denne Forsommer?

Fra Morgenstunden var Himlen overtrukket med tunge, sorte Skyer, som Gang paa Gang gav Væde over Landet, og allerede om Formiddagen blev Komitéen klar over, at Friluftsmødet i vor stolte Ruins smukke Slotshave, som Folkets Røst har døbt „Saras Have“, ikke kunde reddes og resolut henlagde man Mødet til Hotel „Tanges“ store Sal.

Ved 1-Tiden begyndte Skyerne at spredes, og lejlighedsvis tittede Solen ned over Landet, men bidende koldt var det, og selv Tørvejret kunde ikke redde en eneste Stemme for Friluftsmødet.

Det uheldige Vejr havde selvfølgelig den alleruheldigste Indflydelse paa Besøget, der ikke blev nær saa stort, som ventet.

Det var kedeligt, for Mødet blev det bedste, vi mindes gennem flere Aar. Var Dagen ikke begunstiget af Vejret, var den det i høj Grad af de ypperlige Talere. De Foredrag, der i Gaar blev hørt, vil sent gaa Tilhørerne af Minde, men det var jo ogsaa Kapaciteter, man var ude for.

I Tanges Sal var vel alt i alt samlet ca. 600 Mennesker.

Velkommen!

Provst Meinertsen, Mern, indledede. Paa en Fodtur i Jylland var Tal- engang kommet ind i en Kirke, hvor en elskelig Præst bl. a. havde sagt, at det var rart, naar Folk vilde lære af Historien. Det er rigtigt, for Historien er jo Livet, og det er den bedste Læremester. Naar Ingemann siger: „Staa op af Graven, den Slægt, som døde“, tænker han paa, at vi skal lære af Historien. Det er et minderigt Sted, vi opholder os paa. De store og lyse Minder i et Folks Historie er af stor Betydning, og det bør vi tænke paa, naar vi befinder os her. Vejret kunde ikke være synderligt værre, men naar vi kommer til et saadant Møde, er det ikke for at nyde Skov og Strand, men for at drikke af de Kilder, der udspringer af vort Folkeliv. Saa byder og ønsker vi hinanden velkommen til dette Møde, og særlig vil vi byde Talerne velkommen.

„Du skønne Land med Dal og Bakker fagre“.

Verdslighed og Folkelighed.

Højskoleforstander H. Begtrup var Mødets første Taler. Han indledede med at sige: Det er en Skuffelse for mig, at vi ikke er kommet til at holde dette Møde ved Gaasetaarnet, hvor vi har en af de herligste Festspladser, vi i det hele taget ejer, til et historisk Møde.

Holger Begtrup

Vilhelm Andersen

Taler 1: Forstander **Holger Begtrup**, Frederiksborg højskole
http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Uddannelse_og_undervisning/H%C3%B8jskoleforstander/Holger_Begtrup

Taler 2: Professor **Vilhelm Andersen**, København
http://www.denstoredanske.dk/Kunst_og_kultur/Lit/teratur/Dansk_litteratur/Kritikere/Vilhelm_Rasmus_Andreas_Andersen

Taler 3: Pastor **Lund-Sørensen**,

Til Valdemarsdagen er tillige knyttet Genforeningsdagen, der er noget nyt for os med mange og store Minder. Prof. Brix, hjulpet af Dr. Lis Jacobsen paastaar, at Thyra Danebod ikke fortjener det gode Navn, hun har faaet, og for hvilket hun er elsket af alle. Brix har tydet Jellingestenen paa en anden Maade end hidtil. Danebod skal herefter henvise til Gorm den gamle, der rejste Stenen. Det ser lidt pralende ud for Gorm. Til Thyra bliver der ikke andet tilbage, end at hun er hans Kone. Historieskriverne til Trods skulde Thyras Navn saaledes glide ud af Historien. Med den ny Forklaring er hun imidlertid ikke gaet ud af det danske Liv, for saa flytter vi hende over i Folkesagnet, der ofte er værdifuldest, naar det ikke udspringer af historiske Kendsgerninger. Det giver nemlig Datidens Maade at tænke paa, og i dette Tilfælde viser det en Fællestanke om at værne Danmark.

Volden ved Slien lægger jeg ikke saa megen Vægt paa. Dens Historie er ikke saa berømmelig før 1848. Den ligger nu ogsaa i et Land, hvor alle taler og vil være tyske. Men Ordet „Dannevirke“ er et godt Navn. Da Grundtvig talte til de 12,000 Slesvigere, betegnede han dem som det levende Dannevirke, det, man maatte bygge paa i Grænselandet, og som anderledes kraftigt kan værne om Danskheden end en Vold af Sten eller Jord. Det har

især vist sig i Tiden mellem 64 og Verdenskrigen, da Danskheden maatte væge sig mod en Stormagt, i hvis Vold den var. Med Blod og Taarer har Sønderjylland skrevet et Blad i Danmarks Historie og udført en Bedrift, som i hele Verden bør vække Opsigt. I Verdenskrigen gav Sønderjyderne deres sidste og store Offer. I Tusindtal mødte de frem for at kæmpe i Fjendens Lejr, og hvor de udøste deres Blod. For Forstanden er det ufatteligt, at det var Kærligheden til Danmark, der drev dem frem, men Hjertet forstaar det. Det lærerige ligger i, at vi ser hvilken Magt, der er i Mennesket fra de smaa Hjems Grundvold.

Sønderjyderne er ikke bedre end vi andre, men de har været i Guds Skole paa en anden Maade end vi, og vé os, om ikke vi tager Lære deraf.

Vort Folkeliv rinder ud i intetsigende Verdslighed,

hvis ikke vi tager ved Lære.

Ingen Støtte har Sønderjyderne haft hverken i Stat, Skole eller Kirke i deres Kamp — tværtimod — mens vi umyndige Danske gaar til Staten i ethvert Tilfælde og til Skole og Kirke. Men det levende Liv har en Styrke, der overgaar enhver Fæstnings.

„Verden bestaar af Individier“, lyder en Frase, men lad os holde os til den gode, gamle Lære. Gud skabte to Mennesker, en Mand og Kvinde, to, der higer mod hinanden, som lemper sig efter hinanden og som i Fællesskab bygger Hjem og opdrager deres Børn. Den rette Ener er netop Hjemmet, der ikke er bygget paa Egenkærlighed, men paa Kærlighed.

Lad os ikke lytte til det ulidelige Vrøvl om sociale Forhold af uvidende Mennesker, men lad os holde os til den gode Forklaring. Det er nemlig Hjemmene, der har gjort sig gældende i Sønderjylland.

Hvis Hjemmene havde svigtet,

havde de store, sønderjydske Foreninger intet kunnet udrette. Deraf kan vi lære, at vi skal bygge vort Folkeliv paa Hjemmets levende Grundvold.

Sønderjyderne er maaske nu, da de er kommet under det danske Formynderskab, tilbøjelige til at lægge Hænderne i Skødet, men nu har Hjemmene baade Pligten og Retten. Det gælder nemlig først og fremmest at arbejde paa at bygge op igen.

Der er Folk, der hævder, at Hjemmenes Tid er ude — saa er det ogsaa forbi med Menneskeslægten.

Det var Skade, at der for Sønderjyderne kun var de fire politiske Baase at gaa ind i. De skulde have haft Lov til at puste lidt Folkelighed ind i vor Politik.

Gid vi alle maa høste Gavn af den Guds Skole, Sønderjyderne har gaaet i.

Tal. sluttede med at citere en af ham forfattet Sang: „Vold af Jord om Danmarks Vænge“. (Haandklap).

„I Danmark er jeg født“.

Mekanisme og Kultur.

Herefter talte Prof. Vilh. Andersen: Som Begtrup siger, har Valdemarsdagen faaet nyt Indhold ved Genforeningen, og den har ogsaa faaet det ved, at det er i denne Tid, at Dansk-Amerikanerne søger herover. Nu er det som saa meget andet organiseret, men jeg mindes en Gang, da Dansk-Amerikanerne kom i spredte Flokke, at vi holdt et Møde for en saadan Flok paa Roskilde Højskole. Jeg havde bl. a. givet en Holberg-Oplæsning. Da jeg var færdig, sagde en lille 6-aarig dansk-amerikansk Pige til mig: „Næh, hvor har jø' dog grinet a' dig i Avten“. Det var godt, sjællandsk fra den amerikanske Prærie. Det var, som om den lille Pige følte, at hun var kommet hjem.

Naar Naturen i een saaledes bliver sig bevidst, kaldes det Kultur, der ikke er det samme som Civilisation, der atter er noget internationalt, noget folkeligt.

Tal. citerede herefter et Digt, som han selv havde oversat efter Goethe: „Trolldkarlens Dreng“. Drengen spillede Trolld og kunde nok løse Aanderne, men ikke binde dem igen.

Den mægtige Udvikling af Teknik og Mekanik, der truer med at forvandle Mennesket til en Maskine, minder om Trolldkarlens Dreng, der rider paa det forheksede Kosteskafte og ikke kan komme ned igen.

Tal. fortalte herefter med mesterlig Lune H. C. Andersens: „Svinedrengen“ og pegede her paa, at Prinsessen ikke vilde have den dejlige Rose, Nattergal og Prins, men for at faa Spilledaasen og Skralden vilde hun gerne kysse Svinedrengen. Hun faar Løn som forskyldt og heri ligger, at Surrogater ikke er saa meget værd som Originaler.

Vi kender nok det lille Kongerige, der dog er stort nok til at gifte sig paa (hvad Kronprinsen dog ikke synes at mene).

Heksekedelen kender vi ogsaa. Der staar en saadan paa 3 Ben over hele Danmark, og paa den koges Snak og Pjat. Vi har nemt ved at hjælpe hverandre — det er vor sociale Forsorg. Vi har ogsaa nemt ved at tale ondt om hinanden — det er vor Selskabelighed.

Vi skal tænke paa, at Danmark ikke blot er den Slægt, der nu er oppe, men ogsaa alle de Slægter, der har levet. Det er storartet at være samtidig med Madsen-Mygdal og Stauning, men det var heller ikke ilde at være det med Valdemar Sejr og Absalon.

Skralden symboliserer Musikken uden Melodi. Som Film er Billeder uden Ord, er Radio Ord uden Billeder. Skralden høres meget i et lille Samfund.

Rosen og Nattergalen har Vorherre gjort. Rosen er Sommeren, Blomsten af Aaret. Den har sat sit Præg paa Folket ved Kildemarkederne og Majfesterne. Grundtvig, Ingemann og Chr. Winther er vore Sommersangere og de kendte denne „Riden Sommer i By“.

I Jylland var det St. Blicher, der ved Himmelbjergmødet gav Signalet til de folkelige Møder Landet over.

Det er noget andet at tale til et stort levende Folkehav under aaben Himmel end at være lukket inde paa et lille „Dass“ ved en Radiomikrofon.

Nattergalen er selvfølgelig Sangen. Det er ikke Digtet, der er skrevet paa fint Papir, men Sangen, som bæres frem paa Folkets Læber. Chr. Winther er Sangens Mester, f. Eks. i „Flyv, Fugl, flyv“ og „Højt over Bøgens Top“.

Jeg holder meget af Vordingborg. Paa Ruinerne, hvor jeg i Dag skulde have talt, sværmede jeg for et halvt Hundrede Aar siden som forelsket ung Student.

Til Ære for Vordingborg vil jeg sluttelig citere Chr. Winthers „Henrik og Else“, og det blev gjort mesterligt. (Stærke Haandklap).

„Paa Sjølund's fagre Sletter“.

Provst Meinertsen rettede herefter med Forsamlingens Tilslutning en Tak til Talerne.

15.6.1929

Folkemødet i Mogenstrup
den 5. Juni begynder Kl. 2½. Talerne er: Forstander Nørgaard, Antvorskov, Pastor Hostrup, Rørvig, og Fmd. for Landeværnet, Gaardejer Andersen, Sønderjylland.

Folkemødet i Vordingborg
(Valdemarsdagen)
den 15. Juni begynder Kl. 3. Talerne er: Forstander Bæk høj, Ollerup, Censor P. A. Rosenberg, København, og Pastor Axelsen Drejer, Pedersborg.
Adgang til Møderne betales med 75 Øre.
Paa Indbydernes Vegne:
Emil Dam. Meinertsen.

Næstved Tidende den 31.5.1929

Næstved Tidende den 16.6.1929:

Valdemarsmødet paa Vordingborg Slotsruin.

Foredrag af Pastor Axelsen Drejer, Censor P. A. Rosenberg og Forstander Bæk høj.

Taler 1: Forstander **Lars Bæk høj**, Ollerup folkehøjskole

http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Uddannelse_og_undervisning/H%C3%B8jskoleforstander/Lars_B%C3%A6kh%C3%B8j

Taler 2: Censor **P. A. Rosenberg**, København

http://www.denstoredanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Kunst_og_kultur/Litteratur/Forfatter/P._A._Rosenberg

Taler 3: Pastor **H. T. Axelsen-Drejer**, Pedersborg

858 betalende voksne deltagere a' 0,75 kr.

Vordingborg.
Valdemarsdagen i Lørdags mindedes ved almindelig Flagning. Desuden var den smukke Flagallé rejst.
I Anledning af Mødet paa Slotsruinen var der kommet en Del Mennesker til Bys.
Paa Festpladsen i den saakaldte „Saras Have“ var under Mødet samlet 6—700 Mennesker.
Efter Sangen „Skal atter vi til Foraar naa“ hød Provst Meinertsen, Mern, velkommen, idet han udtalte, at det vilde være urimeligt at feste her i Dag paa denne skønne Slotsruin uden at tænke tilbage paa de store Valdemar'er, der havde haft den allerstørste Betydning for Befolkningen dengang som for Befolkningen nu. I Dag er det Flagdag, og vi vil udtrykke vor Taknemmelighed over, at Dannebrog altid har maattet vaje som et frit Flag, og det skal være vort Haab, at vort Flag stedse maa vaje over et frit og et kristent Folk.

Pastor Axelsen Drejer, Pedersborg, talte derpaa, idet han gik ud fra Ibsens „Peer Gynt“, om, at der er en Gudsbestemmelse for ethvert Menneske. Det gjaldt om at faa Gudsmerket paa Panden og i Hjerteret. Det skal Mennesket altid have for Øje, saa faar vi Personlighederne frem.
Tal. kom ind paa en Omtale af Bogen om Jøden Süß, der er en historisk Person fra Tyskland. Jøden Süß havde levet et Liv i Glans og Herlighed, medens hans Datter levede stille ude i en stor og ensom Skov. Imidlertid døde Datteren, og den rige Jøde blev fængslet. I Fængslet fik han Besøg af sin døde Datter, og dermed skete hans Omvendelse. Skønt han kunde blive fri, lod han sig dog henrette, men det var med Jesusmerket paa sin Pande. Han førte Guds Bestemmelse igennem.
Fra Historien herhjemme kan Jøden Süß sammenlignes med Leonora Kristina og Griffenfeldt.

Det gjaldt for Forældrene om at fortælle deres Børn det bedste, de har oplevet, saa faar Børnene et Præg af Aand. Giv dem noget dejligt at elske. Lad dem komme paa Højskole, saa faar de en dejlig Gave, som de kan leve paa hele Livet. Det er det bedste Raad, man kan give de unge Mænd og Kvinder. (Haandklap.)

„Rosen blusser alt i Danas Have.“

Censor P. A. Rosenberg talte om den for Danmark saa ulykkelige Tid fra 1812—29. Det var i disse for Landet saa triste Aar, at Romantikken og Realismen blev til. Naar det paastaas, at det var Georg Brandes, der i 1870 førte Realismen frem, er det rent ud sagt Løgn. Den blev nemlig skabt i 20'erne. Romantikken havde vendt op og ned paa den tidligere herskende Opfattelse, at det først og fremmest var det materielle, det drejede sig om. Romantikken vender sig fra den kedelige Hverdagsverden og tænker sig en højere og smuk-

kere Tilværelse. Det var Oehlen-schläger og Ingemann, der førte an her.

I 1820'erne kom imidlertid Omslaget, og det kom faktisk med Ingemanns „Kong Valdemar og hans Mænd“, hvor Ingemann manede Valdemarstiden frem for dermed i de vanskelige Tider at mane Folket til Daad. Grundtvig bliver grebet heraf, og han vender sig fra Fortiden til sin egen Tid. Herefter kommer Johan Ludvig Heiberg med sine Vaudeviller, der beskæftiger sig med Personer fra den Tid. Realismen er kommet, og den har endog erobret Scenen. Lige fra 1820'erne kan man se Realismens Udvikling. Den nye Aand, der er blevet raadende, gør sig sig ikke alene gældende i Poesien, men ogsaa i Videnskaben (H. C. Ørsted f. Eks.) og Politikken.

Romantikkens Billedhugger, Thorvaldsen, faar sin Afløser i Realisten Bissen. Abildgaard malede Alegorier, men Eckersberg bryder den ny Tid i Malerkunsten. Man skal dog ikke være blind for, hvilken Betydning Bindsbøll har haft. Det er ham, der har staaet bagved.

Bissen skabte Statuen af Landsoldaten, det var Realismen, og paa det Tidspunkt var Georg Brandes 6 Aar gl. (Haandklap.) „Unge Genbyrds Liv i Norden“.

Provst Meinertsen takkede Talerne for de udmærkede Foredrag, og man holdt Pause.

Anden Afdeling.

Efter ca. en halv Times Forløb fortsattes Mødet med den sidste Taler.

Vejret var ikke saa gunstigt som om Eftermiddagen. Skyerne truede mere og mere, men der faldt dog kun nogle enkelte Draaber, saa man undgik Afbrydelse.

Efter Sangene „Paa Sjølund's fagre Sletter“ og „Naar Egene knoppes“ talte

Forstander Bækhøj, Ollerup,

over 3 Fædrelandssange: „Kong Christian stod ved højen Mast“, „Fædreland ved den bølgede Strand“ og „Som dybest Brønd gi'r altid klare Vand“, og begyndte med at omtale den første, som han bemærkede var et Stridens Æble.

„Kong Christian“ er hentet fra Evalds Skuespil „Fiskerne“, i hvilket Digteren lader en af sine jævne Helte synge denne Sang. Det var urigtigt at kalde „Kong Christian“ Kongesangen, men ligesaa urigtigt er det at kalde den en Krigssang. Den er ikke Krigssangen, men Opsangen for den jævne Befolkning.

Helten synger til Naturen — til Havet, at han vil øve Bedrift som Fædrene i Fortiden. Ikke paa samme Maade, men i samme Aand, hvorfor enhver Slægt kan være med til at synge den.

Mange Aar senere skrev Grundtvig „Fædreland ved den bølgede Strand“, hvorefter den ogsaa er Uenighed. Grundtvig skrev Sangen 1848 og sendte den til Soldaterne, hvoriblandt han selv havde 2 Sønner som frivillige. Digteren bruger som Billede i Sangen en Kvinde, som han trøster med, at den gamle af Dage lever endnu og er i Stand

til at frelse Landet.

Den Tro søgte han at give Soldaterne, uden den var de magtesløse.

Til Slut talte Forstanderen om Sangen fra vor egen Tid: „Som dybest Brønd gi'r altid klare Vand“, som Aakjær skrev i 1916, da Aakjær ligesom Grundtvig var ængstelig og forknytt. Han taler om Danmark som det lille Land, som hygger sig, mens hele Verden brænder omkring det.

De tre Sange har meget fælles, skønt de er skrevet paa meget forskellige Tider. De har den personlige Henvendelse til os, om vi er rede til at gøre det, vor Tid kræver af os. Er vi det, kan vi siges som Aakjær: Da staaer en ny Tids Bonde paa sin Toft.

Efter Talen blev „Som dybest Brønd“ sunget, hvorefter Provst Meinertsen takkede Forst. Bækhøj for Foredraget.

Forsamlingen gav sin Tilslutning.

15.6.1930

Folkemødet i Mogenstrup
den 5. Juni begynder Kl. 3.
Talere er: Pastor Johs. Fogh Petersen, København, og
Rektor Ejnar Munck, Høng.

Folkemødet i Vordingborg
(Valdemarsdagen) den 15. Juni begynder Kl. 3.
Talere er: Landstingsmand J. V. Christensen, Ringsted, og
Provst Alsbo, Højrup.
Adgang til Møderne samt Sanghefte 75 Øre.
Paa Indbydernes Vegne:
Dam. Meinertsen.

Næstved Tidende den 28.5.1930

Valdemarsdagen den 15. Juni, Kl. 3 Eftmd.,
holdes det sædvanlige
Folkemøde paa Ruinerne i Vordingborg.
Som Talere kommer til Stede: Provst Alsbo, Højrup, og Redaktør I. V.
Christensen, Ringsted.
Adgangstegn og Sange à 75 Øre, Børn 25 Øre faas ved Indgangen til
Mødepladsen.

Næstved Tidende den 11.6.1930

Vordingborg.
Valdemarsdagen i Gaar oprandt i en frisk Kuling, der fik de mange Flæg, som Byen i Dagens Anledning var smykket med, til at blafre, men overvældende varmt var det ikke.

Valdemarsmødet paa Slotsruinen (i „Saras Have“) havde samlet 4—500 Tilhørere, hvilket unægtelig er en Tilbagegang fra de første Aar, hvor der var samlet 4—5000 Mennesker.

I det smukke Sommevejr var der ellers herligt paa den smukke Ruin, hvor Flagene vajede Flagdagen til Ære.

Mødet
indleddes som sædvanlig af Provst Meinertsen, der efter Sangen „I Danmark er jeg født“ udtalte nogle Betragtninger over Valdemarsdagens Oprindelse. Valdemarstoget til Rügen og senere Estlandstoget havde i Virkeligheden været Missionstog, og man havde benyttet Lejligheden til at kristne de overvundne Folk. Efter et Velkommen til Dagens Talere sang man „Rugen bølger over Danmarks Vænge“.

Landstingsmand, Redaktør J. V. Christensen, Ringsted,
holdt herefter et særdeles interessant Foredrag om Sjællænderen og hans Ejendommeligheder, fortalt i Anekdote-Form.

Efter nogle smukke Udtalelser om vor gamle By, dens stolte Ruin og den friske Østenbrise hen over Noret, der en Gang for mange Aar tilbage bragte en Snekke til Borgen med Bud om, at et Flag for Danskerne var faldet ned fra Himlen — det Flag, der i Dag vajer overalt i det gamle Land — gik Tal. over til sit Foredrag om Sjælland og Sjællænderne, som Saxo Grammaticus var den første til at besynge, men som Digterne i den senere Tid (Chr. Richardt, Sigrid Undset) havde besunget.

For Turisterne var Opfattelsen vel ellers, at mellem Masnedsund og København eller i alt Fald Roskilde var der ikke noget at se.

Selv om Sjælland er et lille Land, byder dog de forskellige Dele af Landet paa hver sine Ejendommeligheder, og det er som Sydsjælland f. Eks. har lidt af den falstringske Tone over sig.

For den danske Bonde sker der i Øjeblikket en Udvikling, som vel har sine Vildskud, men derfor godt kan være sund. Men vi maa ikke derfor glemme den

Taler 1: Landstingsmand **Jørgen Valdemar Christensen**, Ringsted[http://www.denstordanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Medier/Journalist/J.V. Christensen](http://www.denstordanske.dk/Dansk_Biografisk_Leksikon/Medier/Journalist/J.V._Christensen)Taler 2: Provst **N. P. Alsbo**, Højrup

459 betalende voksne deltagere a' 0,75 kr.

J.V. Christensen

Næstved Tidende den 16.6.1930:

Valdemarsmødet paa Vordingborg Slotsruin.

historiske Linie i vor Udvikling. I Modsætning til f. Eks. Jyderne er Sjællænderne et bevægeligt Folk, hvad man ser fra den Gang, det rygtedes, at Hertugen af Augustenborg skulde opholde sig paa Gisselfeldt. Et stort Tog drog af Sted for at faa fat i Forrædderen, men han var der ikke; man drog saa til Rosenfeldt og havnede ved en Punch paa Fakse Kro.

I 1848 blev vundet meget, rent bortset fra Krigens Udfald. Det var ligesom Folket efter den Tid blev mere levende.

Den sjællandske Historie rummer store Dramaer, som det store Slag ved Næstved, og det Folk, der er vokset op paa Sjælland, er præget heraf.

Sjællandske er f. Eks. Grundtvig og Vilh. Beck, Digterne Anton Nielsen, Zacharias Nielsen, Vilh. Andersen, Thorkild Gravlund m. fl.

Det er kun en historisk Retfærdighed, at det var en sjællandsk Bonde, Ole Hansen, Bringstrup, der rykkede ind i Kongens Raad.

En sjællandsk Ejendommelighed er den knappe, men saa træffende Ytringsform (Tal. mestrede netop den Ytringsform og maa saaledes siges ikke at være Sjællænder for intet).

Stærke Haandklap hilste Foredraget.

„Langt højere Bjerge“.

Provst Alsbo, Højrup,

talte herefter om de Ting, der bandt den enkelte til sit Land og Folk.

At der var Baand, der bandt, var man maaske ikke klar over, saa længe man var hjemme, men kom man ud, blev man klar over det. Det kunde ses af Poul Martin Møllers „Rosen blusser“, Oehlschlägers „Hjemvé“, H. C. Andersens „I Danmark er jeg født“, Chr. Winthers dejlige Skildringer af Sjælland og Rs. Rasks Ord: Sit Fædreland skylder man alt.

Der er Flaget, der er hele Landets og Folkets, et Samlingens Tegn i Med- og Modgang, der altid og uforandret har vajet over vort Land.

Der er Sproget — Modersmaalet — der ikke blot er et Meddelelsesmiddel, men et Hjertesprog, der hører sammen med Folkets Natur.

Der er Naturen — det har saa mange Danskere i Udlandet følt, netop som vore Digtere har besunget det.

Der er Fædrelandskærligheden, der som Chauvinisme ingen

Berettigelse har, men som den rigtige Kærlighed til Land og Folk er, som den skal være. Ligger den skjult, skal den nok, naar der er Fare paa Færde, bryde frem. Netop den stilfærdige, frygtsomme Inderlighed er den danske Fædrelandskærlighed.

Der er vor Kirke — den danske Menighed, der har mere Betydning, end man tror. De danske i Udlandet har taget den danske Kirke med sig i Udlændigheden — den danske Salmedigtning kan de ikke undvære.

Der kunde siges meget mere om det, der binder os til Land og Folk, og dog er det vigtigste maaske noget, der ikke kan siges. Det er noget, der bor inderst inde i os — dette, at et Sted paa Jorden har vi, hvor der er Fred, hvor vi er hjemme, som er vort Hjertes Hjem.

Provst Meinertsen takkede for de udmærkede Foredrag, idet han udtalte, at disse Møder tjener til at styrke os i Kærligheden til Land og Folk og det, vi er fælles om, baade folkeligt og kristeligt.

„Det, som lysner over Vangen“.
Man enedes sluttelig om at sende en Hilsen til Forstanderne Dam og Halse, der begge ligger paa Sygehus.